

POSLANKA V EVROPSKEM PARLAMENTU

Vrednote na svojem ozemlju moramo vzpostaviti sami

Se spomnite svojega navdušenja in optimizma slovenskega naroda, ki si je na prelomu devetdesetih upal zahtevati samostojno demokratično državo? Neodvisna država Slovenija je bila razglašena 25. junija 1991. Praznujemo torej okroglo obletnico! Takrat nisem pričakovala, da bomo dve desetletji po osamosvojitvi podlegli brezizhodnosti in padli na najnižjo točko ne-ustvarjanja.

Še danes se živo spominjam sredine 80. let, ko je slovenska samozavest rasla in se razvijala. Nismo se bili več pripravljene podrežati drugim kulturam, zavedli smo se svoje identitete in jo hoteli dejansko tudi zaživeti, želeli smo si dostojanstva in osebne svobode.

Nato se je zgodila plebiscitarna odločitev za samostojno Slovenijo in razglasitev neodvisnosti, sledila je vojna. A vendarle niti za trenutek nisem pomislila, da bi se bilo bolje predati. In v tem smo si bili takrat enaki številni Slovenci in Slovenke. Slovenija je zaživela samostojno.

Ta mlada država je v kratkem času postala članica EU, NATA, OECD. Država s komaj dvema

milijonoma prebivalcev je predsedovala Svetu EU, ki predstavlja 500 milijonov Evropejk in Evropejcev. A zgleda, da smo se Slovenci po izvedbi samostojne države utrudili. Sledila so leta vzpostavljanja kontinuitete, ko nismo bili pripravljene izpeljati družbenih sprememb do konca. Demokratične institucije ne delujejo, politična tekma ne temelji na enakih možnostih. To ima posledice tudi za ostale družbene sfere, kot so gospodarstvo, mediji in pravosodje.

V naši državi moramo v tem trenutku jasno povedati, kaj nas moti in kaj ni prav, nato pa svoje moči usmeriti v ukrepe za izboljšanje situacije. Ljudje morajo dobiti priložnost za zaposlitev. Pravna država mora zaposlenim zagotavljati pravočasen zaslužek, socialna država pa, da bodo živeli človeka dostojno življenje. Ceniti moramo znanje, ustvarjalnost, modrost in ne priznavati kot uspeh le bogastvo v premoženju.

Pri svojem delu v Evropskem parlamentu sem dodobra spoznala, kako velike priložnosti ponuja Unija državam članicam. EU nam

omogoča, da razvijamo svoje sposobnosti preko meja domovine. Ob tem si delimo skupne evropske vrednote, kot so svoboda, spoštovanje človekovih pravic, demokracija, pravna država, spoštovanje človekovega dostojanstva, enakost. Teh vrednot nam Unija ne more podariti, na svojem ozemlju jih moramo vzpostaviti sami. Verjamem, da se bo Slovenija izvila iz krča, v katerem se je znašla in da bomo zmogli uresničiti tudi politične spremembe.

Sedaj niso tako težki časi, kot so bili pred dvajsetimi leti, a v Sloveniji je mrak. Znova potrebujemo luč, znova si moramo zastaviti skupen cilj, znova moramo začeti verjeti, da ga bomo dosegli. Skupaj, enotno, z voditelji, ki znorejo in znajo voditi.

Dr. Romana Jordan Cizelj